

Geçtiğimiz Aya Dair Hukuki Gelişmeler

(Ocak 2023)

Vergi Hukuku Mevzuatında Gelişmeler

- 10.01.2023 tarihli ve 32069 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Kararı uyarınca; finansal kiralama şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi oranı ortalama vadesine bakılmaksızın %0 olarak belirlenmiştir.
  - Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları;
    - Döviz ve altın kredilerinde ortalama vadeye göre %0 ile %3 arasında değişen oranlarda,
    - Türk Lirası kredilerde ortalama vadeye göre %0 ya da % 1 oranında kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaktadır.

İlgili Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca, finansal kiralama şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi oranı ortalama vadesine bakılmaksızın %0 olarak belirlenmiştir. [\(10.01.2023 tarihli ve 32069 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 6657 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı\)](#)

- Bilindiği üzere geçtiğimiz ay içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığı’nın resmi internet sitesinde 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu (“**ÖTVK**”) kapsamındaki bazı mallar için doğacak vergilerin tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden teminat alma yetkisine dair tebliğ taslağı yayınlanmıştı. Bu sefer, 14.01.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No:545) ile tebliğ taslağı yasal statüsüne kavuşmuştur. Tebliğ kapsamında:

- Teminat uygulamasının kapsamı kişi yönünden şu şekildedir:
  - Münferit ithalatçılardan Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi taşıtların ithalatını yapanlar.
  - Yukarıdaki madde kapsamındaki münferit ithalatçıların bayileri.
  - Bayiler ile bayilik sözleşmesi bulunan gerçek veya tüzel kişiler.
- Münferit ithalatçılarda teminat uygulaması ise şu şekilde uygulanacaktır:

- Teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçıların Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 87.03 tarife pozisyonunda yer alan kayıt ve tescile tabi olan taşıtları, ÖTV ödemeksizin ithal edebilmeleri ancak Kayıt ve Tescile Tabi Taşıtların İthalatında ÖTV Aranmaksızın İşlem Tesisi İçin Motorlu Araç Ticareti İle İştigal Edildiğine Dair Belge sahibi olmaları ve bu Tebliğe uygun teminat vermeleri durumunda mümkündür.
- Bayiler bakımından teminat uygulaması ise şu şekilde olacaktır:
  - Teminat vermekle yükümlü bulunan münferit ithalatçılar ile aralarında bayilik ilişkisi tesis etmiş olanlar ve bunların bayileri tarafından, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (10) numaralı bendinde yer alan ve ilgili yıl için geçerli olan azami tutar kadar teminat verilir. ([14.01.2023 Tarihli 32073 Sayılı Resmi Gazete'de Yayınlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No:545\)](#))
- 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan ve tevkif yoluyla kesilen vergilerin nakden iadesine yönelik tespit olunan hadler 2023 yılı için yeniden belirlenmiştir. Buna göre 2023 yılı için;
  - Tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin nakden iade tutarı 151.000 TL,
  - Mükelleflerle süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca iade edilecek nakden iade tutarı 1.518.000 TL olarak tespit edilmiştir. Açıklamaya erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
- 18.01.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan [Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği \(Sıra No: 546\)](#) kapsamında, mükelleflerin bildirmeye mecbur olduğu bilgilerden, Ticaret Bakanlığı tarafından elektronik ortamda Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilenlerin mükellefler tarafından yapılmış bildirim olarak kabul edilmesine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir. Tebliğ kapsamında yapılan değişiklikler şu şekildedir:
  - Ticaret siciline tescil edilen işlemler için bildirim zorunluluğu kaldırılmıştır. Tebliğe ekli tabloda yer alan işlemler, Ticaret Bakanlığı tarafından elektronik ortamda Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirildiğinden söz konusu işlemlere ilişkin bildirimler, mükellefler tarafından yapılan bildirim olarak kabul edilecektir. Dolayısıyla bu işlemler açısından ayrıca bildirim gerekliliği yoktur. (Tebliğ m. 3)
  - Buna ilaveten Gelir İdaresi Başkanlığı, Ticaret Sicili Yönetmeliği kapsamında ticaret siciline tescilli zorunlu olan ancak Tebliğ'e ekli tabloda yer almayan işlemlere ilişkin bilgilerin Ticaret Bakanlığından elektronik

ortamda temin edilmesi durumunda, resmi internet sitesinde (www.gib.gov.tr) yayımlayacağı duyuru ile mükelleflerin bu işlemlere ilişkin bildirimde bulunma zorunluluğunu kaldırmaya yetkilidir. (Tebliğ m. 4/1)

- Ekli tabloda yer alan şube açılış, kapanış ve adres değişikliği işlemleri için ticaret siciline tescil kaydı yapılması yeterlidir. Bu işlemler için vergi dairesine bildirimde bulunulmayacaktır. Mükellefler, şubeler haricinde iş yerlerinin sayısında meydana gelen artış veya azalışları ise vergi dairesine bildirmeye devam edeceklerdir. (Tebliğ m. 4/2)
- Vergi dairesine bildirilmesi zorunlu olan işlemlerden 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 168'de belirlenen sürelerde ticaret siciline tescil ettirilenler için mükellefler tarafından bildirim yükümlülüğü süresinde yerine getirilmiş sayılacaktır. (Tebliğ m. 4/3)
- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesinde 19.01.2023 tarihinde özellikle avukatları yakından ilgilendiren tebliğ taslağı yayınlanmıştır. Tebliğ taslağı kapsamında, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek kazanç defteri tutan mükelleflere, iş yerlerinde kredi kartı okuyucusu (POS -Point of Sale- cihazı) bulundurmaları zorunluluğu getirilmesi öngörülmektedir. Tebliğ taslağına ulaşmak için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.
- 28.01.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 6775 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının Eki Karar ile katma değer vergisi iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarlar 2023 yılı için 2.000 TL olarak belirlenmiştir. ([28.01.2023 tarihli ve 32087 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 6775 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı](#))
- Gelir İdaresi Başkanlığı'nın resmi internet sitesinde 30.01.2023 tarihinde Evlerde Üretilen Ürünlerin İnternet Üzerinden Satışında Esnaf Muaflığına İlişkin Rehber yayınlandı. Rehber erişmek için [bağlantıyı](#) kullanabilirsiniz.

Vergi Hukukunda Yargı Kararları

Vergi hukuku alanında önemli gördüğümüz yargı kararları aşağıda özetlenmiştir:

- Danıştay 4. Dairesi'nin 20.04.2022 tarihli ve E. 2019/6051, K. 2022/2702 sayılı kararı ile 667 sayılı KHK ile kapatılan ve Hazine'ye devredilen ve Ticaret Sicilinden terkin edilen bir anonim şirketin kanuni temsilcisi olan davacı adına tarh edilen verginin hukuka uygun olduğuna karar verilmiştir.
  - Karar veren Danıştay 4. Dairesi öncelikle konuyla ilgili yasal mevzuat olan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun "Kanuni Temsilcilerin Ödevi" başlıklı 10. maddesine yer vermiştir. İlgili hükme göre, tüzel kişilerin tasfiye haline girmiş veya tasfiye edilmiş olmaları, kanuni temsilcilerin tasfiyeye giriş tarihinden önceki zamanlara ait sorumluluklarını da

kaldırmayacağı hüküm altına alınmıştır. Akabinde 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Tasfiye" başlıklı 17. maddesine 5904 sayılı Kanun'un 6. maddesi ile eklenen 9. fıkrasında; tasfiye edilerek tüzel kişiliği ticaret sicilinden silinmiş olan mükelleflerin tasfiye öncesi ve tasfiye dönemlerine ilişkin olarak salınacak her türlü vergi tarhiyatı ve kesilecek cezaların, müteselsilen sorumlu olmak üzere; tasfiye öncesi dönemler için kanuni temsilcilerden, tasfiye dönemi için ise tasfiye memurlarından herhangi biri adına yapılacağı düzenlenmektedir.

- Buna göre, 213 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca kanuni temsilcilerin sorumlu tutulabilmesi için vergilendirme ödevlerini yerine getirmemiş olması gerekmektedir. Dolayısıyla tasfiye edilmiş tüzel kişilerle ilgili tasfiye öncesi dönemlere ilişkin yapılacak takibatların (tarh, tahakkuk, tahsil) kanuni temsilci olarak vergi kanunlarının kendisine yüklediği ödevleri yerine getirmeyen kanuni temsilciler adına gerçekleştirileceği ancak kanuni temsilcilere bu ödevleri yerine getirdiğini ispat etmeleri şartıyla sorumluluktan kurtulma fırsatı verildiği anlaşılmaktadır.
- Somut olayda, davacının uyuşmazlık konusu vergilendirme döneminde ...Ticaret Anonim Şirketi'nin kanuni temsilcisidir. Anılan şirket KHK ile kapatılmış, şirkete ait olan taşınırlar ile her türlü mal varlığı, alacak ve haklar, belge ve evrakın Hazineye bedelsiz olarak devredilmiş ve ticaret sicil kayıtlarının re'sen terkin edilmiştir.
- Bu durumda, tüzel kişiliği sona eren şirketin tüzel kişiliğinin sona ermesinden önceki dönemleriyle ilgili kanuni temsilci adına yapılan dava konusu cezalı tarhiyat hukuka uygun bulunmuştur.

Diğer Hukuk Alanlarında

Önemli Mevzuat Değişiklikleri ve Yargı Kararları

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 1530/7 kapsamında mal ve hizmet tedarikinde alacaklıya yapılan geç ödemelere ilişkin temerrüt faiz oranının sözleşmede öngörülmediği hallerde uygulanacak faiz oranı ve alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarı 02.01.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ kapsamında yeniden belirlendi.
  - Buna göre, 2022 yılı için %17,25 olarak uygulanan oran, 2023 yılı için %11,75 olarak uygulanacaktır.
  - 2022 yılı için alacağın tahsili masrafları için talep edilebilecek asgari giderim tutarı 555,00 TL olarak belirlenmişken, 2023 yılı için 800,00 TL olarak belirlenmiştir. ([Merkez Bankası tarafından 02.01.2023 tarihli ve 32061 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ](#))
- AYM, bir hukuk mahkemesinde davalı sıfatı bulunan başvuruçunun mahkemeye sunduğu dilekçede avukat olan davacılara yönelik sarf ettiği sözlerden ötürü cezalandırılmasını ifade özgürlüğünün ihlali olarak kabul etti.
  - Karara konu somut olayda, davacılar başvuruçunun kendilerini haksız olarak azlettiği iddiası ile icra takibi başlatmış, takibe itiraz edilmesi

üzerine itirazın iptali davası açmışlardır. Görülen davada başvuru, avukatlara yönelik "...kolay yoldan para kazanmanın derdine düşmüş davacı taraf, bir avukatlık hizmeti sunmaktan çok adeta dolandırıcılık faaliyeti yürütmektedir." ifadelerini kullanmıştır.

- Avukatların şikayeti üzerine yapılan yargılama İstanbul 13. Asliye Ceza Mahkemesi, hakaret suçunun kamu görevlisi olan müştekilere karşı işlendiğine kanaat getirip başvuru hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Başvurucunun karar karşı yaptığı itiraz reddedilmiştir.
  - Başvurucu, AYM'ye yaptığı bireysel başvuruda özet olarak; eleştiri sınırları içerisinde benzetme yaptığını hakaret kastı bulunmadığını, mahkemenin eksik araştırma ile hüküm kurduğunu, verilen karar ile ifade özgürlüğünün, adil yargılanma hakkı ve hak arama hürriyetinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.
  - Uyuşmazlığın esasını inceleyen AYM uyuşmazlığa, ifade özgürlüğünü ilgilendiren yönüyle iddia ve savunmanın dokunulmazlığı çerçevesinden yaklaşmıştır. Anayasal güvenceye sahip iddia ve savunma dokunulmazlığı kapsamında, yargı mercileri nezdinde yapılan yazılı başvurularda, muhakeme süjelerinin kişilerle ilgili olumsuz beyanları belli sınırlar içerisinde olmak kaydıyla hukuka uygunluk nedeni olarak öngörülmüştür. Buna ilaveten AYM'nin yerleşik içtihatları uyarınca, yargılama faaliyetinde gerçekliğin ortaya çıkması için yargılama aşamasında ifade özgürlüğüne yönelik sınırlamaların dar yorumlanması gerektiği de belirtilmiştir.
  - İlkeleri olaya uygulayan AYM, taraflar arasında azil ile sona eren vekalet ilişkisine dikkat çekmiş ve kamu görevlisi olan avukatların görevlerinden kaynaklanan eleştirilere katlanmak zorunda olduğunu belirtmiştir. Aynı zamanda başvuru kullandığı ifadelerin, vekalet ücretinin tahsiline dair başlatılan sürece kızgınlığı ve sorgulaması olarak yaklaşılması gerektiği belirtilmiştir. Sonuç olarak, şikayete konu ifadelerin dile getirilme şekli, söylenen sözlerin arka planı değerlendirilmeden sonuca ulaşılması ifade özgürlüğünün ihlali olarak kabul edilmiştir. (03.02.2023 tarihli ve 32062 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Anayasa Mahkemesi'nin 13.09.2022 tarihli ve 2018/19950 Başvuru Numaralı Kararı)
- 11.01.2023 tarihli Resmi Gazete'de, Noterler Tarafından Düzenlenen Taşınmaz Satış Sözleşmelerine Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayımlandı.
    - Bilindiği üzere, 28.06.2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7413 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Noterlik Kanunu'nda değişiklik yapılarak

- taşınmaz satış sözleşmelerinin tapu sicili müdürlüklerinde yapılmasına alternatif olarak noterliklerde de yapılabilmesine imkan sağlanmıştır.
- İlgili yönetmelik kapsamında, noterler tarafından düzenlenen taşınmaz satış sözleşmelerinde uyulacak usul ve esaslara dair detaylı açıklamalar yapılmıştır. ([11.01.2023 tarihli ve 32070 sayılı Resmi Gazete’de Adalet Bakanlığı tarafından yayınlanan Noterler Tarafından Düzenlenen Taşınmaz Satış Sözleşmelerine Uygulanacak Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik](#))
  - Yargıtay 3. Hukuk Dairesi’nin 12.01.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan kararı kapsamında, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu gereğince kurulmuş olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na tabi vakıf üniversitesi olduğundan hareketle açmış olduğu tezsiz yüksek lisans programından kayıt sildirilmesi halinde bakiye ücretin iadesinde çıkan hukuki ihtilafın 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu kapsamında çözümlenmesi gerektiğine hükmetmiştir.
    - Uyuşmazlığa konu olayda, 2020-2021 eğitim öğretim yılı Lisansüstü Eğitim Programına katılan davalı, 9.258,38 TL eğitim ücretinin ödemesini yapmış ve daha sonrasında kayıt sildirme talebinde bulunup ücretin iadesini istemiştir. Davacı Üniversite’nin iddiasına göre keyfi sebepler ile imkan tanınan süreden çok daha sonra kayıt sildirme talebinde bulunan davalının talebi reddedilmiştir.
    - Bunun üzerine davalı Eskişehir İl Tüketici Hakem Heyeti’ne başvuruda bulunmuş ve talebi kabul edilmiştir.
    - Davacı Üniversite ilgili Tüketici Hakem Heyeti’nin kararına karşı dava açmış yargılama sonucunda Tüketici Mahkemesi, 20.03.2021 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin “Ücretlerin İadesi” başlıklı m. 56/3-a hükmünden hareketle eğitim öğretim dönemi başladıktan sonra yapılan kayıt sildirme talebine istinaden sadece %10 kesintinin davacı Üniversite’ye iadesine ve davanın kabulüne; geri kalan kısmı yönünden ise davanın reddine karar vermiştir.
    - Kanun yararına bozma istemini inceleyen Yargıtay 3. Dairesi ise, davacı Üniversite’nin Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu gereğince kurulmuş olan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’na tabi vakıf üniversitesi olduğundan hareketle açmış olduğu tezsiz yüksek lisans programından kayıt sildirilmesi halinde bakiye ücretin iadesinde çıkan hukuki ihtilafın 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu kapsamında çözümlenmesi gerektiğine hükmetmiştir. ([12.01.2023 tarihli ve 32071 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Yargıtay 3. Dairesi’nin 07.11.2022 tarihli ve E. 2022/6731, K. 2022/8532 sayılı kararı](#))
  - Hatırlanacağı üzere, geçtiğimiz aylarda Resmi Gazete’de yayınlanan 03.11.2022 tarihli ve 7420 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında 2.000 TL’nin altında kalan icra takip dosyalarının kapatılması imkanı getirilmiştir.

Söz konusu kanun değişikliğine dair detaylı açıklamalarımıza [bağlantıdan](#) erişebilirsiniz.

- 25.01.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Tebliğ ile söz konusu kanun değişikliğinin uygulamasının ne şekilde olacağına dair usul ve esaslara yer verilmiştir. ([25.01.2023 tarihli ve 32084 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2 Nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ](#))
- 25.01.2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Anayasa Mahkemesi kararı kapsamında, idarenin ihmali sonucu oluşan zararın tazmini istemiyle açılan tam yargı davasında, bilirkişi raporuna istinaden talep edilen bakım ve ulaşım giderlerine ilişkin ıslah dilekçesinin reddedilmesi kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkıyla bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.
  - Bireysel başvuruya konu somut olayda başvuru, belediyenin gerekli güvenlik önlemlerini almadığını iddia ettiği Kumla sahilinde denize düşmüş ve boyundan aşağısı felçli hale gelmiştir. Buna müteakip başvuru, belediye aleyhine, gereken güvenlik önlemlerini almadığından hareketle idari yargıda tam yargı davası açmıştır.
  - Mahkeme tarafından düzenlenen bilirkişi raporunda ise, davalı idarenin %80 oranında kusurlu olduğu, başvuru kaza tarihindeki yaşı ve geri kalan ömrü dikkate alındığında toplamda 1.310.618,18 TL zarara uğradığı belirtilmiştir.
  - Başvuru, bilirkişi raporuna dayanarak 1.000 TL maddi tazminat talebini bilirkişi raporuna uygun olarak ıslah etmiştir. İdare mahkemesince verilen kararda ise davanın kabulüne karar verilmiş ancak bakıcı masrafı ve ulaşım giderlerine yönelik tazminat talebinin dilekçenin sonuç bölümünde yer almadığından bahisle hüküm altına alınamayacağı belirtilmiş ve bu kalemlere isabet eden kısım yönünden davanın reddine karar vermiştir. Kesinleşen karara karşı bireysel başvuruda bulunulmuştur.
  - Başvurucunun temel iddiaları, idarenin ihmali sonucu oluşan zararın tazmin istemiyle açtığı tam yargı davasında bilirkişi raporuna istinaden talep ettiği bakım ve ulaşım giderlerine ilişkin ıslah dilekçesinin reddedilmesi nedeniyle maddi ve manevi koruma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
  - Uyuşmazlığın esasını değerlendiren AYM uyuşmazlığın, idare mahkemesinin ıslah dilekçesinin sonuç bölümünde başvuru bakım giderleri ve ulaşım masrafları yönünden davanın reddedilmesini etkili başvuru hakkı kapsamında değerlendirmiştir. AYM kararına göre, başvuru açtığı davanın sonuç bölümünde 1.000 TL maddi tazminat talebinde bulunması yeterlidir. Nitekim davacı ıslah dilekçesi içeriğinden bu kalemlerin talep edildiğinin anlaşılması yeterlidir. Aksi şekilde katı bir yorum yöntemiyle davanın reddine karar verilmesi hem 2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu kapsamında mümkün değildir hem de maddi ve manevi varlığın korunması hakkıyla bağlantılı olarak etkili başvuru hakkının ihlali teşkil etmektedir. ([25.01.2023 tarihli ve 32084 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 2019/24604 Başvuru Numaralı Hasan Koray Şen Başvurusu](#))

Yazarlar:

Av. Dođa Can Altınözlü

Av. Selin Büyükdađ

Stj. Av. Alp Kaan Şahin